

QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT VỀ XỬ PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH TRÊN MÔI TRƯỜNG ĐIỆN TỬ - NHỮNG TÁC ĐỘNG KHI ÁP DỤNG VÀ KIẾN NGHỊ HOÀN THIỆN

TRẦN HỮU TIẾN
HUỲNH TRUNG HẬU
Trường Đại học Cảnh sát nhân dân

Nhận bài ngày 20/9/2025. Sửa chữa xong 21/10/2025. Duyệt đăng 31/10/2025.

Abstract

This article clarifies key provisions of the Law on Handling of Administrative Violations (2012), as amended in 2025, related to sanctioning administrative violations occurring in the electronic environment. The analysis highlights both the positive impacts of these regulations such as improved monitoring efficiency and enhanced legal deterrence and the challenges and risks that arise during implementation, including technical limitations, difficulties in evidence collection, and the need for specialized human resources. Based on these insights, the article proposes several recommendations aimed at strengthening the effectiveness and practicality of administrative sanctions in the electronic environment.

Keywords: Administrative violations, electronic environment, law on handling of administrative violations, regulations, sanction administrative violations.

1. Đặt vấn đề

Việc thể chế hóa quy trình xử phạt vi phạm hành chính (VPHC) trên môi trường điện tử là một bước đi mang tính chiến lược, phản ánh xu thế tất yếu trong bối cảnh Việt Nam đang đẩy mạnh công cuộc cải cách hành chính và xây dựng Chính phủ số, xã hội số. Chủ trương này được thể hiện nhất quán trong các văn kiện của Đảng và chính sách của Nhà nước nhằm mục tiêu hiện đại hóa nền hành chính quốc gia, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý và phục vụ người dân, doanh nghiệp ngày một tốt hơn. Sự cần thiết của việc điện tử hóa xuất phát từ chính những bất cập của phương thức xử phạt truyền thống. Quy trình thủ công, dựa nhiều vào giấy tờ không chỉ gây tốn kém về thời gian, chi phí đi lại cho người dân và doanh nghiệp mà còn tiềm ẩn nguy cơ phát sinh tiêu cực, nhũng nhiễu, làm suy giảm niềm tin vào sự minh bạch của các cơ quan công quyền. Việc chuyển đổi sang phương thức điện tử được kỳ vọng sẽ giải quyết triệt để các vấn đề này, tạo ra một quy trình xử phạt công khai, minh bạch, nhanh chóng và thuận tiện. Quan trọng hơn, việc xử phạt VPHC trên môi trường điện tử không phải là một chính sách đơn lẻ mà là một bộ phận cấu thành hữu cơ, không thể tách rời trong kiến trúc tổng thể của Chính phủ số. Sự thành công của nó gắn liền và phụ thuộc vào sự vận hành đồng bộ của các hệ thống hạ tầng số quốc gia đã và đang được xây dựng. Tuy nhiên, đây là một vấn đề mới, quá trình triển khai, áp dụng các quy định này trên thực tế chắc chắn không tránh khỏi những trở ngại, rào cản pháp lý. Trong phạm vi bài viết này chúng tôi tiếp cận và phân tích hai vấn đề cơ bản sau đây: 1) Quy định của pháp luật hiện hành về xử phạt VPHC trên môi trường điện tử; 2) Đánh giá những tác động khi triển khai, từ đó kiến nghị một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả áp dụng.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Quy định của pháp luật hiện hành về xử phạt vi phạm hành chính trên môi trường điện tử

2.1.1. Cơ sở pháp lý

Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012, cùng với các lần sửa đổi, bổ sung đã tạo nên một khung

Email: huutienpl@gmail.com

pháp lý quan trọng cho hoạt động xử phạt VPHC tại Việt Nam. Tuy nhiên, để đáp ứng yêu cầu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và xu thế chuyển đổi số, việc tiếp tục hoàn thiện khung pháp lý này là cấp thiết. Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2025 (sau đây gọi là Luật số 88/2025/QH15) đã chính thức tạo ra nền tảng pháp lý ở tầm luật, mở đường cho việc triển khai xử phạt điện tử trên diện rộng. Các quy định mới trong Luật số 88/2025/QH15 mang tính đột phá, bao gồm: 1) Công nhận giá trị pháp lý của văn bản điện tử: Luật đã bổ sung các quy định khẳng định biên bản, quyết định xử phạt và các văn bản khác trong quá trình xử lý VPHC được tạo lập, gửi, nhận bằng phương thức điện tử có giá trị pháp lý tương đương văn bản giấy. Đây là tiền đề pháp lý quan trọng nhất, tháo gỡ nút thắt về tính hợp pháp của toàn bộ quy trình điện tử; 2) Hợp pháp hóa việc sử dụng phương tiện kỹ thuật để phát hiện vi phạm: Luật cho phép các cơ quan chức năng sử dụng phương tiện, thiết bị kỹ thuật nghiệp vụ để phát hiện VPHC và kết quả thu được từ các phương tiện này được công nhận là nguồn chứng cứ để xử phạt, miễn là các thiết bị đó đáp ứng tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật; 3) Giao Chính phủ quy định chi tiết: Nhận thấy tính phức tạp và đa dạng của các vấn đề kỹ thuật, công nghệ, Luật đã giao Chính phủ thẩm quyền quy định chi tiết về trình tự, thủ tục xử phạt VPHC trên môi trường điện tử. Điều này tạo ra sự linh hoạt cần thiết để các quy định có thể được cập nhật, điều chỉnh kịp thời với sự phát triển của công nghệ [1, tr. 8].

Trên cơ sở quy định của pháp luật, Chính phủ đã ban hành một hệ thống các nghị định trong năm 2025 để quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành, tạo thành một hệ sinh thái pháp lý đồng bộ. Việc ban hành đồng loạt các văn bản này cho thấy một sự chuyển dịch rõ rệt trong tư duy lập pháp: từ việc số hóa các công đoạn riêng lẻ, manh mún sang mục tiêu xây dựng một hệ sinh thái pháp lý tích hợp và toàn diện. Xử phạt VPHC trên môi trường điện tử không thể thành công nếu là một “*ốc đảo*” mà phải được tích hợp sâu vào toàn bộ kiến trúc Chính phủ số, đòi hỏi sự phối hợp liên ngành và đồng bộ trong đầu tư hạ tầng.

2.1.2. Quy định cụ thể về xử phạt vi phạm hành chính trên môi trường điện tử

Nghị định số 190/2025/NĐ-CP, ngày 01/07/2025 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Xử lý VPHC được sửa đổi, bổ sung theo Nghị định số 68/2025/NĐ-CP ngày 18/3/2025 của Chính phủ và Nghị định số 120/2021/NĐ-CP ngày 24/12/2021 của Chính phủ quy định chế độ áp dụng biện pháp xử lý hành chính giáo dục tại xã, phường, thị trấn (Nghị định 190/2025/NĐ-CP) là văn bản pháp lý quan trọng nhất, được coi là “*trái tim*” của cơ chế xử phạt VPHC trên môi trường điện tử. Những quy định này được thể hiện thông qua việc bổ sung Điều Điều 28a và Điều 28b vào Nghị định 118/2021/NĐ-CP. Cụ thể như sau: [5, tr. 15].

Thứ nhất, điều kiện áp dụng: Nghị định quy định 4 nhóm điều kiện tiên quyết để có thể thực hiện xử phạt VPHC trên môi trường điện tử, bao gồm:

1) Cơ quan có thẩm quyền xử lý VPHC có phương tiện điện tử phù hợp, có hệ thống thông tin đáp ứng yêu cầu cơ bản đối với hệ thống thông tin, nền tảng số phục vụ hoạt động của cơ quan nhà nước trên môi trường điện tử.

2) Cá nhân, tổ chức bị xử phạt có phương tiện điện tử phù hợp, có khả năng tiếp cận, tương tác và chấp nhận thực hiện toàn bộ hoặc một phần quy trình xử lý vi phạm hành chính thông qua phương thức điện tử.

Điều kiện về sự “*chấp nhận*” của cá nhân, tổ chức là một quy định có tính hai mặt. Về mặt pháp lý, đây là một “*van an toàn*” quan trọng, bảo vệ quyền của cá nhân, tổ chức không bị ép buộc tham gia vào một quy trình mà họ không quen thuộc hoặc không có đủ phương tiện, từ đó tránh được các khiếu nại về mặt thủ tục. Tuy nhiên, về mặt thực tiễn, đây cũng có thể trở thành rào cản lớn nhất. Nếu cá nhân, tổ chức có xu hướng từ chối tham gia (do e ngại công nghệ, thiếu tin tưởng hoặc muốn lợi dụng để kéo dài thời gian), tỷ lệ áp dụng xử phạt VPHC trên môi trường điện tử sẽ rất thấp, làm giảm hiệu quả của toàn bộ chính sách, tương tự như thực tế đã diễn ra trong giai đoạn đầu triển khai nộp phạt vi phạm giao thông trực tuyến. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết cho các cơ quan nhà nước phải có chiến lược truyền thông hiệu quả, xây dựng lòng tin và thiết kế các giao diện, quy trình thật sự thân thiện, dễ sử

dụng để khuyến khích sự “chấp nhận” này.

3) Các điều kiện về an ninh, an toàn thông tin, xác thực điện tử và lưu trữ dữ liệu phải được đảm bảo theo quy định của pháp luật.

4) Hệ thống thông tin, phần mềm, cơ sở dữ liệu dùng trong xử lý VPHC được kết nối, liên thông hoặc có khả năng kết nối, chia sẻ dữ liệu với Cơ sở dữ liệu quốc gia về xử lý VPHC và các hệ thống quản lý nhà nước có liên quan.

Thứ hai, quy trình thực hiện: Nghị định chi tiết hóa toàn bộ quy trình, từ việc sử dụng chữ ký số, các phương thức xác thực thay thế (sinh trắc học), cách thức lập biên bản, các kênh gửi và nhận tài liệu điện tử, cho đến cơ chế xử lý khi có lỗi kỹ thuật phát sinh. Cụ thể, hướng dẫn xử lý VPHC trên môi trường điện tử như sau:

1) Sử dụng chữ ký số và xác thực danh tính trong thủ tục xử lý VPHC trên môi trường điện tử được thực hiện, cụ thể: - Người vi phạm, đại diện tổ chức vi phạm sử dụng chữ ký số trong thủ tục xử phạt VPHC trên môi trường điện tử phải đáp ứng điều kiện về chữ ký số theo quy định của pháp luật về giao dịch điện tử; - Trường hợp tổ chức vi phạm thực hiện thủ tục xử phạt VPHC trên môi trường điện tử thông qua người đại diện theo pháp luật hoặc theo ủy quyền thì phải sử dụng chữ ký số của người đại diện theo pháp luật hoặc theo ủy quyền; - Trường hợp người vi phạm, đại diện tổ chức vi phạm không sử dụng được chữ ký số trong thủ tục xử phạt VPHC trên môi trường điện tử thì sử dụng phương tiện xác thực yếu tố về sinh trắc học bằng ảnh khuôn mặt hoặc vân tay để xác định danh tính theo quy định của pháp luật và thay thế cho chữ ký số của người vi phạm, đại diện tổ chức vi phạm; - Trường hợp lập biên bản VPHC trên môi trường điện tử mà không xác định được chủ thể thực hiện VPHC hoặc người vi phạm, đại diện tổ chức vi phạm không ký, thì biên bản chỉ cần chữ ký số của người lập biên bản.

2) Việc gửi các biên bản, quyết định và các tài liệu khác trong xử lý VPHC trên môi trường điện tử được thực hiện thông qua một trong các phương thức sau: - Gửi đến địa chỉ thư điện tử của người vi phạm, đại diện tổ chức vi phạm, bị xử phạt đã thông báo với người có thẩm quyền; - Gửi qua ứng dụng định danh quốc gia tài khoản định danh điện tử (có xác thực mức độ 2 trở lên) hoặc gửi qua ứng dụng được quy định trong các văn bản quy phạm pháp luật của ngành, lĩnh vực, địa phương; - Gửi tin nhắn SMS đến số điện thoại của người vi phạm, đại diện tổ chức vi phạm, bị xử phạt đã thông báo với người có thẩm quyền; - Gửi đến địa chỉ thư điện tử của cơ quan thu tiền phạt và cơ quan liên quan khác (nếu có) để thi hành.

3) Thời điểm các biên bản, quyết định và các tài liệu khác trong xử lý VPHC trên môi trường điện tử được coi là đã gửi, nhận hợp lệ khi hệ thống thông tin ghi nhận một trong các trường hợp sau: - Người vi phạm, đại diện tổ chức vi phạm đã xác nhận việc nhận được biên bản, quyết định trong xử lý vi phạm hành chính; - Người vi phạm, đại diện tổ chức vi phạm đã truy cập, tải về hoặc mở biên bản, quyết định trong xử lý vi phạm hành chính qua hệ thống thông tin.

4) Trường hợp không thể gửi nhận biên bản, quyết định trong xử lý VPHC trên môi trường điện tử do lỗi kỹ thuật, sai thông tin hoặc không xác minh được danh tính người vi phạm, đại diện tổ chức vi phạm thì chuyển sang hình thức gửi trực tiếp theo các quy định tương ứng tại khoản 9 Điều 12 và Điều 17a Nghị định 118/2021/NĐ-CP.

5) Trong trường hợp những quy định khác về thủ tục xử lý VPHC chưa quy định thực hiện theo thủ tục điện tử tại Nghị định 118/2021/NĐ-CP thì áp dụng quy định của Luật Giao dịch điện tử. Một quy định mang tính bao quát và linh hoạt là việc cho phép áp dụng các quy định của Luật Giao dịch điện tử đối với những thủ tục xử lý VPHC chưa được quy định cụ thể tại Nghị định này. Điều này giúp lấp đầy các khoảng trống pháp lý có thể phát sinh và đảm bảo quy trình luôn có cơ sở pháp lý để thực hiện.

2.2. Đánh giá tác động quá trình triển khai xử phạt vi phạm hành chính trên môi trường điện tử và những vấn đề đặt ra

Việc triển khai xử phạt VPHC trên môi trường điện tử hứa hẹn mang lại nhiều tác động tích cực to lớn, đồng thời cũng đặt ra không ít thách thức và rủi ro cần được nhận diện và quản lý một cách hiệu quả.

2.2.1. Những tác động tích cực

a. Đối với quản lý Nhà nước

Việc triển khai xử phạt VPHC trên môi trường điện tử sẽ tăng cường tính minh bạch, phòng chống tham nhũng, tiêu cực: Đây là lợi ích được kỳ vọng lớn nhất. Khi toàn bộ quy trình từ lập biên bản đến nộp phạt được thực hiện trên một hệ thống số, mọi thao tác đều được ghi lại dấu vết, tạo ra sự minh bạch gần như tuyệt đối. Điều này làm thu hẹp đáng kể không gian cho các hành vi nhũng nhiễu, tiêu cực, hay “*thỏa thuận ngầm*” giữa người thực thi công vụ và người vi phạm, bởi mọi dữ liệu đều có thể được kiểm tra, giám sát [3, tr. 1].

Việc triển khai xử phạt VPHC trên môi trường điện tử góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý: Việc tự động hóa các khâu như tạo lập văn bản, gửi nhận thông báo, đối chiếu thông tin giúp giảm tải đáng kể công việc hành chính, giấy tờ cho cán bộ, công chức. Nguồn lực con người được giải phóng để tập trung vào các hoạt động chuyên môn, nghiệp vụ phức tạp hơn. Dữ liệu vi phạm được tập trung trên cơ sở dữ liệu quốc gia sẽ là nguồn thông tin vô giá cho công tác thống kê, phân tích, đánh giá tình hình vi phạm, từ đó giúp các nhà hoạch định chính sách đưa ra các giải pháp quản lý nhà nước hiệu quả hơn.

b. Đối với người dân và doanh nghiệp

Việc triển khai xử phạt VPHC trên môi trường điện tử sẽ giúp tiết kiệm thời gian và chi phí: Đây là lợi ích trực tiếp và dễ nhận thấy nhất. Thay vì phải đi lại nhiều lần giữa các cơ quan (cơ quan xử phạt, Kho bạc Nhà nước, ngân hàng), người dân và doanh nghiệp có thể hoàn thành toàn bộ nghĩa vụ của mình từ bất cứ đâu, bất cứ lúc nào, chỉ với một thiết bị có kết nối Internet. Chi phí tuân thủ pháp luật sẽ giảm đi đáng kể.

Việc triển khai xử phạt VPHC trên môi trường điện tử tạo sự thuận tiện, chủ động và thúc đẩy thanh toán không dùng tiền mặt. Quy trình trực tuyến mang lại sự tiện lợi tối đa, cho phép cá nhân, tổ chức chủ động thực hiện các thủ tục mà không bị phụ thuộc vào giờ làm việc hành chính. Đồng thời, việc tích hợp các cổng thanh toán trực tuyến cũng góp phần quan trọng vào việc thực hiện chủ trương của Chính phủ về thúc đẩy thanh toán không dùng tiền mặt trong xã hội.

2.2.2. Những thách thức và rủi ro

a. Về pháp lý và thể chế

Wướng mắc do thiếu đồng bộ pháp luật: Một số quy định trong các luật chuyên ngành chưa theo kịp yêu cầu của chuyển đổi số. Ví dụ điển hình là việc Luật Trật tự, an toàn giao thông đường bộ và các văn bản liên quan chưa có quy định bắt buộc người dân phải cung cấp số điện thoại hoặc email khi đăng ký phương tiện. Điều này đã gây ra khó khăn rất lớn trong giai đoạn thí điểm nộp phạt giao thông trực tuyến, khi cơ quan chức năng không có kênh liên lạc điện tử chính thức để gửi thông báo và quyết định xử phạt cho người vi phạm.

Tính khả thi của một số thủ tục: Mặc dù đã được số hóa, một số quy trình vẫn còn phức tạp và gây khó khăn cho người dân, chẳng hạn như thủ tục ủy quyền cho bưu điện để nhận lại giấy tờ bị tạm giữ sau khi đã nộp phạt trực tuyến.

b. Về kỹ thuật và hạ tầng

An ninh mạng và Bảo mật thông tin: Hệ thống xử phạt VPHC trên môi trường điện tử, với việc lưu trữ tập trung một lượng khổng lồ dữ liệu cá nhân nhạy cảm (thông tin định danh, địa chỉ, hình ảnh, thông tin vi phạm...) sẽ trở thành một mục tiêu vô cùng hấp dẫn đối với tội phạm mạng. Các nguy cơ về tấn công từ chối dịch vụ (DDoS), xâm nhập đánh cắp dữ liệu, thay đổi hoặc phá hoại dữ liệu là hiện hữu và có thể gây ra hậu quả nghiêm trọng cho cả hệ thống quản lý nhà nước và quyền lợi của công dân.

Bảo vệ dữ liệu cá nhân: Đây là rủi ro lớn nhất và mang tính nền tảng. Việc số hóa và tập trung hóa dữ liệu vi phạm làm gia tăng nguy cơ xâm phạm quyền riêng tư. Nếu dữ liệu này bị rò rỉ hoặc bị lạm dụng có thể được sử dụng để phân biệt đối xử với công dân trong các hoạt động xã hội khác như tuyển dụng, cho vay tín dụng, bảo hiểm... Vấn đề này không chỉ đơn thuần là một thách thức kỹ thuật mà còn là một vấn đề sâu sắc về quyền con người, đòi hỏi một khung pháp lý bảo vệ dữ liệu cá nhân chặt chẽ.

Hạ tầng không đồng đều và “khoảng cách số”: Sự chênh lệch về mức độ phủ sóng Internet, chất lượng hạ tầng công nghệ và đặc biệt là trình độ, kỹ năng sử dụng công nghệ của người dân giữa các vùng miền (thành thị và nông thôn), giữa các nhóm tuổi, là một rào cản lớn. Điều này có thể tạo ra một hình thức bất bình đẳng mới trong việc tiếp cận dịch vụ công, khi một bộ phận người dân không thể tham gia vào quy trình điện tử.

c. Về con người và xã hội

Tâm lý e ngại và rào cản thói quen: Một bộ phận không nhỏ người dân vẫn còn tâm lý e ngại, thiếu tin tưởng vào các giao dịch trực tuyến, đặc biệt là các giao dịch với cơ quan nhà nước. Họ lo ngại về độ phức tạp của thủ tục, tính bảo mật của thông tin cá nhân, hoặc đơn giản là đã quen với phương thức giao dịch trực tiếp bằng giấy tờ truyền thống.

Tỷ lệ sử dụng thực tế còn thấp: Kinh nghiệm từ việc triển khai thí điểm nộp phạt vi phạm giao thông trực tuyến cho thấy, mặc dù hệ thống đã sẵn sàng và được truyền thông, tỷ lệ người dân thực sự lựa chọn phương thức này trong giai đoạn đầu vẫn còn rất hạn chế. Điều này làm lãng phí nguồn lực đầu tư và không phát huy được hết hiệu quả của chính sách.

Năng lực của đội ngũ cán bộ thực thi: Việc chuyển đổi đòi hỏi đội ngũ cán bộ, công chức không chỉ vững về nghiệp vụ pháp luật mà còn phải thành thạo các kỹ năng số, am hiểu quy trình vận hành trên hệ thống điện tử. Đây là một thách thức về đào tạo và phát triển nguồn nhân lực.

2.3. Một số kiến nghị, đề xuất góp phần nâng cao hiệu quả thực thi xử phạt vi phạm hành chính trên môi trường điện tử

2.3.1. Hoàn thiện khung pháp lý xử phạt vi phạm hành chính trên môi trường điện tử

- *Một là*, cần sửa đổi các luật liên quan: Kiến nghị Quốc hội xem xét sửa đổi, bổ sung các luật chuyên ngành (Luật Trật tự, an toàn giao thông đường bộ, Luật Doanh nghiệp, Luật Cư trú...) để bổ sung nghĩa vụ của cá nhân, tổ chức trong việc cung cấp và cập nhật các thông tin liên lạc điện tử (email, số điện thoại đã được xác thực) khi thực hiện các thủ tục đăng ký. Điều này sẽ tạo ra một cơ sở dữ liệu liên lạc chính thức, giải quyết triệt để vướng mắc về tổng đạt điện tử [7, tr. 1].

- *Hai là*, cần ban hành Thông tư hướng dẫn chi tiết: Kiến nghị Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với Bộ Công an, Bộ Khoa học, Công nghệ và Truyền thông ban hành Thông tư liên tịch hướng dẫn chi tiết các vấn đề còn bỏ ngỏ trong Nghị định 190/2025/NĐ-CP, bao gồm: tiêu chuẩn kỹ thuật cụ thể cho các hệ thống; quy trình chuẩn để xác định, ghi nhận và xử lý các loại sự cố kỹ thuật; và đặc biệt là một quy chế riêng về bảo vệ dữ liệu cá nhân trong hoạt động xử phạt VPHC trên môi trường điện tử.

- *Ba là*, cần thể chế hóa quy trình khiếu nại trên môi trường điện tử: Xây dựng các quy định cụ thể trong các văn bản pháp luật về khiếu nại, tố tụng hành chính để chính thức hóa quy trình khiếu nại, khởi kiện trên môi trường điện tử, đảm bảo quyền của người dân được thực thi một cách thuận lợi và hiệu quả trên môi trường số.

2.3.2. Đầu tư hạ tầng và công nghệ hỗ trợ xử phạt vi phạm hành chính trên môi trường điện tử

- *Một là*, đầu tư đồng bộ và có trọng tâm: Chính phủ cần xây dựng một lộ trình đầu tư, nâng cấp hạ tầng công nghệ cho các cơ quan thực thi pháp luật trên toàn quốc, ưu tiên các địa phương còn khó khăn và lực lượng chức năng ở cấp cơ sở (Công an cấp xã) để đảm bảo năng lực triển khai đồng đều.

- *Hai là*, ưu tiên tuyệt đối cho an ninh mạng: Áp dụng các tiêu chuẩn an ninh, an toàn thông tin ở cấp độ cao nhất cho Cơ sở dữ liệu quốc gia về xử lý VPHC và các hệ thống liên quan. Cần có quy định bắt buộc về việc kiểm tra, đánh giá an ninh mạng định kỳ và tổ chức các cuộc diễn tập ứng phó sự cố một cách thường xuyên.

- *Ba là*, thiết kế lấy người dùng làm trung tâm: Giao diện của Cổng Dịch vụ công quốc gia, ứng dụng VNeID và các phần mềm liên quan phải được thiết kế theo nguyên tắc đơn giản, thân thiện và dễ sử dụng nhất có thể. Cần tích hợp các công cụ hỗ trợ như video hướng dẫn, chatbot trả lời tự động, tổng đài hỗ trợ 24/7 để giảm bớt rào cản tâm lý và kỹ thuật cho người dân.

2.3.3. Nâng cao năng lực tổ chức thực thi và truyền thông

- *Một là*, đào tạo và phát triển nguồn nhân lực: Tổ chức các chương trình đào tạo, tập huấn bắt buộc và sâu rộng cho đội ngũ cán bộ, công chức trực tiếp làm công tác xử phạt VPHC. Nội dung đào tạo cần bao gồm cả quy trình nghiệp vụ điện tử, kỹ năng số và kiến thức về an toàn thông tin, bảo vệ dữ liệu cá nhân.

- *Hai là*, triển khai chiến lược truyền thông quốc gia: Xây dựng và thực hiện một chiến dịch truyền thông bài bản, đa kênh (truyền hình, báo chí, mạng xã hội, hệ thống thông tin cơ sở) để người dân hiểu rõ về lợi ích, cách thức thực hiện, đặc biệt là tin tưởng vào tính an toàn, bảo mật của hệ thống. Việc này nhằm giải quyết trực tiếp vấn đề tâm lý e ngại và tỷ lệ sử dụng thấp trong giai đoạn đầu.

- *Ba là*, thiết lập cơ chế phối hợp liên ngành chặt chẽ: Thành lập một tổ công tác liên ngành (gồm đại diện các Bộ: Bộ Tư pháp; Bộ Công an; Bộ Xây dựng; Bộ Tài chính; Bộ Khoa học, Công nghệ và Truyền thông; Văn phòng Chính phủ; Kho bạc Nhà nước) để họp định kỳ, kịp thời chia sẻ thông tin và phối hợp tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc phát sinh trong quá trình triển khai trên toàn quốc.

3. Kết luận

Như vậy, việc thể chế hóa và triển khai xử phạt VPHC trên môi trường điện tử là một bước tiến đột phá, thể hiện quyết tâm của Việt Nam trong công cuộc xây dựng Chính phủ số và xã hội số. Đây không chỉ là một chính sách đơn thuần về hành chính công mà còn là một bộ phận không thể tách rời trong kiến trúc tổng thể của nền hành chính hiện đại. Với một hành lang pháp lý đã được thiết lập tương đối đồng bộ, đặc biệt là sự ra đời của Luật số 88/2025/QH15 và các Nghị định hướng dẫn, Việt Nam đã có những nền tảng vững chắc để chuyển đổi từ mô hình truyền thống sang mô hình số, mang lại nhiều lợi ích to lớn cho cả cơ quan quản lý nhà nước và người dân. Qua phân tích, có thể thấy việc xử phạt VPHC trên môi trường điện tử sẽ tạo ra một quy trình minh bạch, công bằng và hiệu quả hơn, góp phần giảm thiểu tiêu cực và tiết kiệm đáng kể thời gian, chi phí cho xã hội. Tuy nhiên, chặng đường phía trước không hề bằng phẳng, những thách thức về khung pháp lý chưa đồng bộ, an ninh mạng và bảo mật dữ liệu cá nhân, sự chênh lệch về hạ tầng công nghệ và đặc biệt là rào cản tâm lý của người dân và năng lực của đội ngũ cán bộ vẫn là những vấn đề cốt lõi cần được giải quyết. Chỉ khi ba trụ cột này được triển khai đồng bộ và quyết liệt, việc xử phạt VPHC trên môi trường điện tử mới thực sự phát huy hết hiệu quả, góp phần xây dựng một nền hành chính phục vụ, hiện đại và tạo dựng lòng tin vững chắc của người dân vào Chính phủ số.

Tài liệu tham khảo

[1] Chính phủ (2025). *Nghị định số 190/2025/NĐ-CP, ngày 01/07/2025 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Xử lý vi phạm hành chính được sửa đổi, bổ sung theo Nghị định số 68/2025/NĐ-CP ngày 18/3/2025 của Chính phủ và Nghị định số 120/2021/NĐ-CP ngày 24/12/2021 của Chính phủ quy định chế độ áp dụng biện pháp xử lý hành chính giáo dục tại xã, phường, thị trấn.*

[2] Huỳnh Trung Hậu (2025). *Tìm hiểu một số điểm mới của Luật Xử lý vi phạm hành chính sửa đổi năm 2025.* Nguồn: <https://dhcsnd.edu.vn/tim-hieu-mot-so-diem-moi-cua-luat-xu-ly-vi-pham-hanh-chinh-sua-doi-nam-2025>, ngày 30/6/2025.

[3] Hoàng Minh (2025). *Xử phạt trên môi trường điện tử cần pháp luật đồng bộ.* Nguồn: <https://vov2.vov.vn/doi-song-xa-hoi/xu-phat-tren-moi-truong-dien-tu-can-phap-luat-dong-bo-53529.vov2>, ngày 11/6/2025.

[4] Mai Hoa (2025). *Xử lý vi phạm hành chính trên môi trường điện tử từ ngày 1/7/2025.* Nguồn: https://pbgdpl.hanoi.gov.vn/chi-tiet-tim-kiem/-/asset_publisher/kyB8zPQFRdzV/content/xu-ly-vi-pham-hanh-chinh-tren-moi-truong-dien-tu-tu-ngay-1-7-2025, ngày 30/6/2025.

[5] Quốc hội (2025). *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xử lý vi phạm hành chính.* Luật số: 88/2025/QH15, ngày 25/6/2025.

[6] Quốc hội (2024). *Luật Trật tự, an toàn giao thông đường bộ.* Luật số 36/2024/QH15, ngày 27/6/2024.

[7] Sinh Nguyễn (2020). *Nộp phạt vi phạm giao thông online: Nhiều tiện lợi, giảm tiêu cực.* Nguồn: <https://baophapluat.vn/nop-phat-vi-pham-giao-thong-online-nhieu-tien-loi-giam-tieu-cuc-post352843.html>, ngày 04/7/2020.